

**УДК 379.8/477:8**

**Нальотова В.О.**  
студентка групи Т-31  
Волинський фаховий коледж НУХТ  
м. Луцьк, Україна  
*наук. кер. - к.г.н., доцент Савченко І.А.*

## **ЕКСКУРСІЯ ВИЗНАЧНИМИ МІСЦЯМИ ЛУЦЬКА НА ЕЛЕКТРОСАМОКАТАХ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ВИД ТУРИЗМУ**

Туризм розвивається разом із запитами споживачів, слідує віянням моди, трендам і, загалом, змінюється разом з рештою світу. З'являються якісно нові продукти та послуги. Так на туристичний ринок увійшли віртуальні тури та екскурсії музеями, готелями, окремими пам'ятками, кінотури, промислові тури, гастрономічні тури та багато іншого. У відповідь на популярність засобів індивідуальної мобільності, що зростає з кожним роком, з'являються туристичні продукти та екскурсійні програми із залученням засобів мікромобільності в процес відпочинку та пізнання світу.

Найбільші темпи зростання серед засобів індивідуальної мобільності з продажу та частоти використання за останні роки показали самокати та електросамокати. Туристична галузь підхопила цю тенденцію і в багатьох містах представлено велику різноманітність екскурсійних програм із використанням переважно електросамокатів. Туризм не стоїть на місці і слідує віянням трендів, моди, впровадження та використання інновацій. Разом із зростанням популярності на засоби мікромобільності, такі як самокати, скейтборди, гіроскутери, моноколеса, залежно від розміру транспорту під цю категорію іноді потрапляє навіть велосипед, туристичний бізнес дедалі частіше звертається до використання подібних засобів пересування для вирішення проблеми

пересування в рамках великих міст. Самокати мають набагато більшу доступність, ніж інші подібні засоби мікромобільності. Завдяки простоті використання, вікові показники серед тих, хто використовує самокат як засіб пересування, мають набагато ширші рамки, ніж велосипед та будь-який інший засіб мікромобільності.

Самокатну екскурсію можна визначити, як особливий різновид транспортної екскурсії, під час якої група екскурсантів та гід-екскурсовод переміщуються між об'єктами показу, використовуючи певні засоби індивідуальної мобільності: самокати та електросамокати.

Нами розроблено невелику екскурсію по скульптурних об'єктах міста Луцька на електросамокатах. Починається вона на території історико-культурного заповідника Старий Луцьк. Луцький замок, або як поговорюють місцеві Замок Любарта є візитною картою нашого міста. Постала фортеця на місці великого древнього городища, на природньому пагорбі, оточеному зі всіх боків річкою Стир та її притокою р. Глушець, де на початку 1100-х рр. Спершу то були дерев'яні укріплення, збудовані у часи князівських міжусобиць синів Ярослава Мудрого. Будівництво цегляної споруди розпочалось вже за литовського правління. Три литовські князі – Любарт, Вітовт, і Свидригайло збудували Луцьку твердиню. У XIV ст. литовський князь Вітовт разом із сім'єю, князями, боярами осів у Луцьку. Він зробив Луцьк неофіційною південною столицею Великого литовського князівства. Саме за його правління місто розцвіло економічно, політично та культурно.

Пам'ятник у вигляді хреста в пам'ять розстріляних у Луцькій в'язниці колишньому монастирі бригідок. Сьогодні він лучанам більше відомий як сумнозвісна Луцька тюрма, з якою пов'язана одна із найжахливіших сторінок історії нашого міста. Ідея перетворити монастир першого луцького жіночого католицького ордену на в'язницю з'явилась та була реалізована в 1890 р., коли Луцьк був під владою Російської імперії. Саме тоді почали облаштовувати будівлю монастиря під поліцейне управління та в'язницю.

З того часу архітектурний комплекс луцьких бригідок назавжди втратив

свій первісний вигляд. Спершу в бригідських приміщеннях планували відкрити гімназію, але її розмістили у колишніх келіях монастиря бернардинів. В'язниця ж була створена в бригідському комплексі. В келіях розмістилася окружна Луцька тюрма, а в костелі – тюремна каплиця. Приміщення кілька разів потерпало, збереглися сліди різних епох. Нині воно належить церкві, проводяться дослідно-реставраційні роботи, вивчаються підвальні приміщення.

Будинок скульптора Голованя у Луцьку – це цікавий пам'ятник архітектури і унікальний житловий будинок у місті. Сучасний скульптор Микола Головань побудував унікальний у своєму роді будинок за проектом волинського архітектора Ростислава Метельницького. Будівля прикрашена безліччю різних кам'яних скульптур, які виконані в різноманітних архітектурних стилях: античність, готика, бароко. Таке оздоблення Будинку скульптора створює враження справжньої еклектики [1].

Фасад, бічні стіни і дах Будинку Голованя прикрашають окремі фігури і скульптурні групи різноманітних міфічних персонажів, тварин і людей. Загальна кількість скульптур цієї будівлі становить приблизно 500 шт. Над входом в будинок розміщений сімейний вензель «Н.М.Г», а на його фасаді встановлено барельєф, на якому зображені всі члени родини Миколи Голованя. Крім цього у будинку можна побачити «італійський» дворик-кузню з величезною кількістю всіляких деталей - брили різноманітних каменів, безліч нових скульптур, великих і маленьких, яким автор не знайшов місця в загальній архітектурній композиції будинку.

Пам'ятник Костянтину Шишку у 2013 р. встановили у сквері Луцька на перехресті вулиць Кривий Вал та Лесі Українки. Він був не лише поетом, художником, а й свідомим патріотом нашої країни. Талант Костя Шишка прирівнюють до шевченківського. Він лишив велику поетичну спадщину, у його творчому доробку вінки сонетів, поеми, гумористичні твори. Багато з них стараннями друзів ще у радянський період побачили світ у самодруківських виданнях. Він жив у Луцьку, навчався у Луцькому педінституті імені Лесі Українки на історико-філологічному факультеті.

Пам'ятник Лесі Українці – видатній українській поетесі Лесі Українці в місті Луцьку, обласному центрі Волинської області розташований на Театральному майдані. Розташування постаті Лесі Українки низько, на невисокому стилобаті з чорного граніту, обумовлене характером створення образу, новими на той час пошуками зв'язку пам'ятника з оточенням, активною взаємодією скульптури з реальним простором. Автор зазначав, що постать Лесі настільки велична, що її не обов'язково піднімати на п'єдестал. Скульптура передбачає круговий огляд, при якому активно працює виразний силует. Лівою рукою поетеса притискає до грудей книжку. Риси зосередженого обличчя добре промодельовані. Складки одягу пом'якшують динамічний силует, надають йому ліризму й жіночності [2].

Пам'ятник Михайлу Грушевському в Луцьку був встановлений в 2002 р. Скульптура великого українського діяча і політика добре пізнавана на широкому проспекті Перемоги. Пам'ятник завжди усіяний букетами квітів, які городяни приносять в дні всіх національних свят. Масивну скульптуру першого президента України, а точніше президента Української Народної Республіки, встановили на одній з центральних вулиць Луцька.

Основними перешкодами, які можуть стати на заваді використанню даного виду транспорту в туризмі є вузькі вулиці центральних районів міста; ділянки тротуарів, викладені тротуарною плиткою або каменем; сходи та підземні пішохідні переходи; тривалі зупинки в очікуванні зеленого сигналу світлофора; правила дорожнього руху, що прирівнюють самокати до пішоходів; заборона на в'їзд на територію деяких визначних пам'яток. Незважаючи на це, екскурсії на самокатах є досить перспективним видом туризму, популярність яких постійно зростає.

### **Література:**

1. Антипюк О., Качаровський Р., Карпюк З. «Будинок Голованя» – перлина туристичних шляхів Луцька. *Туризм: міжнародний досвід та національні пріоритети*: матеріали Всеукр. наук.- практ. інтернет-конференція (м. Житомир, 24-25 червня 2022 р.). Житомир: Поліський національний університет, 2022. С.

80-83.

2.Бондаренко Г., Кузьмич М. Вшанування історичних постатей та важливих подій у пам'ятниках Луцька. *Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині*. 2010. С. 83-90.